

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :19120602-010-06-02-0481-2014-269

20/02/2015

Konu : Yurt dışına çıkış yasağı konulan
kişilerle ilgili bilgiler

GENELGE
NO: 159

5682 sayılı Pasaport Kanununun 22 nci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak sınırlama konulan veya sınırlaması kaldırılan kişilerin açık kimliklerinin (adı, soyadı, baba ve ana adı, doğum yeri ve tarihi, nüfusa kayıtlı olduğu yer, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası) yerleşim yeri il emniyet müdürlüklerine, havalimanlarına veya hudut kapılarına doğru, eksiksiz ve zamanında bildirilmesi hâlinde oluşabilecek çeşitli mağduriyet ve yakınmalar önlenebilecektir.

Bilindiği üzere, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 19 uncu maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) 5 inci maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği ile ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

Öte yandan, Anayasanın “Yerleşme ve seyahat hürriyeti” kenar başlıklı 23 üncü maddesinde; “Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.”

AİHS'nin 4 No'lu Protokolünün 2 nci maddesinde; “1. Bir devletin ülkesi içinde usulüne uygun olarak bulunan herkes, orada serbestçe dolaşma ve ikametgâhını seçebilme hakkına sahiptir.

YURT DIŞINA ÇIKIŞ YASAĞI KONULAN KİŞİLERLE İLGİLİ BİLGİLER

2. Herkes, kendi ülkesi de dahil, herhangi bir ülkeyi terk etmekte serbesttir.

3. Bu haklar, ancak millî güvenlik, kamu emniyeti, kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlık ve ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler olarak ve kanunla öngörölmüş sınırlamalara tabi tutulabilir.

4. Bu maddenin 1 inci fıkrasında sayılan haklar, belli yerlerde, kanunla konmuş ve demokratik bir toplumda kamu yararının gerektirdiği sınırlamalara tâbi tutulabilir.”

5682 sayılı Pasaport Kanununun “Pasaport veya vesika verilmesi yasak olan haller” kenar başlıklı 22 nci maddesinde; “Yurt dışına çıkmaları; mahkemelerce yasaklananlara, memleketten ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere, pasaport veya seyahat vesikası verilmez. Ancak, yabancı memleketlere gitmeleri mahkemelerce yasaklananlar dışında kalanlara, zarurî hallerde İçişleri Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile pasaport veya pasaport yerine geçen seyahat vesikası verilebilir.

Bu durumda olanların açık kimlikleri (adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, ana ve baba adı ile nüfusa kayıtlı olduğu yer) ve tahdit sebebi, ilgili daireler tarafından mahallin polis makamlarına bildirilir.

İlgili polis makamları da bu bilgileri alır almaz bağlı bulunduğu il emniyet müdürlüğü kanalıyla en seri haberleşme aracıyla yazılı olarak hudut kapısı bulunan emniyet müdürlüklerine, şahsı nüfusa kayıtlı olduğu il emniyet müdürlüğüne ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirir...”

şeklinde hükümlere yer verilmiştir.

Bu itibarla;

1- Anayasa ve AİHS ile 5682 sayılı Kanunun anılan hükmünün kişilere tanıdığı seyahat özgürlüğünün haksız yere sınırlandırılmaması ve bu çerçevede mağduriyetlere sebebiyet verilmemesi bakımından, ceza soruşturması veya kovuşturması sebebiyle yurt dışına çıkması yasaklanan kişilerin; açık kimliklerinin (ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi, nüfusa kayıtlı olduğu yer, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası) ve tahdit sebebinin (şüpheli veya sanığı zorla getirme kararı, yakalama emri, tutuklama kararı, hükümlü ise cezasının nevi, miktarı, ceza infaz kurumu firarisi gibi) açıkça belirtilmesi suretiyle geciktirilmeksizin yerel polis makamlarına bildirilmesi, bu kişilerin yabancı uyruklu olması durumunda kimlik bilgilerinin kişinin pasaportunda veya kimliğini ispata yarayan belgede yer aldığı şekliyle yazılması,

2- Tahdit gerektiren sebeplerin ortadan kalkması durumunda en seri bir şekilde keyfiyetin yerel polis makamlarına bildirilmesi,

CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ / 159 NOLU GENELGE

3- Ulusal Yargı Ağı BiliŐim Sistemi (UYAP) ile diğer ilgili birimlerle entegrasyon sağlandıktan sonra bu iŐlemlerin UYAP üzerinden gerçekleŐtirilmesi,

Hususlarında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Bekir BOZDAĐ
Bakan

